

ບົດທີ່ເກົ້າ

ຄຳໃຫ້ການຈຳເລີຍ (ຕໍ່)

ນາຍສີນວນຈຳເລີຍໃຫ້ການຕໍ່ໄປວ່າ: “ທຳອິດນາຍທອງໄດ້ມາພັກທີ່ເຮືອນຂ້ານ້ອຍກ່ອນ. ເມື່ອລັກພຣະພຸທຮູບມາແລ້ວ ລາວຈຶ່ງໄປຂໍພັກຢູ່ເຮືອນຕາແສງບ້ານທວຍ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຄົນສົງສັຍຍ້ອນບາດແຜທີ່ແກ້ມຊ້າຍຂອງຂ້ານ້ອຍທັງສອງນັ້ນແລ້ວ.” 47

“ຂ້ານ້ອຍສັງເກດເຫັນວ່າກ່ອນຈະລັກພຣະພຸທຮູບນັ້ນ ນາຍທອງໜັ້ນມາວຽງຈັນ. ລາວມີພັບນ້ອຍໃສ່ກະເປົາເສື້ອ ພັບນຶ່ງຊຶ່ງລາວຂຽນເຄື່ອງໝາຍແລະຈົດຈຳນວນເລກໃສ່. ຂ້ານ້ອຍຄິດວ່າລາວເປັນນັກສືບທີ່ຖືກສົ່ງມາຈົດເອົາສິ່ງສຳຄັນກ່ຽວທາງການເມືອງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຣາຊການຕະເວນລັບ.”¹ 48

1. ໜັ້ນ often; ຖືກສົ່ງ "sent by"; ຈົດ to jot down; ທາງການເມືອງ having to do with politics

“ຂ້ານ້ອຍຂໍສາຣະພາບວ່າຜູ້ທີ່ຂ້ານັກສືບຕາຍທີ່ຫລັກກີໂລແມດ ໒໐ ນັ້ນແມ່ນຂ້ານ້ອຍ ເອງ. ກ່ອນວັນເກີດເຫດ ມີຜູ້ເວົ້າໃຫ້ຂ້ານ້ອຍຟັງວ່ານາຍຄຳຈັນນັກສືບຈະມາຄອຍຖ້າທ່ານ ອັງຕວນຢູ່ທີ່ຫລັກກີໂລແມດ ໒໐. ນາຍຄຳຈັນຮູ້ຈັກວ່າຂ້ານ້ອຍເປັນຜູ້ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດກັບນາຍ ທອງ ລັກເອົາພຣະພຸທຮູບສັກສິດ, ຂ້ານ້ອຍຈຶ່ງຂ້ານາຍຄຳຈັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜູ້ແນະນຳຕໍ່ ຣາຊການຕະເວນລັບວ່າຂ້ານ້ອຍເປັນຜູ້ຮ້າຍລັກຂອງລາຍນີ້.” 49

“ເມື່ອຂ້ານາຍຄຳຈັນຕາຍແລ້ວ ຂ້ານ້ອຍຄອຍຖ້າທີ່ລະຍະທາງຕອນນັ້ນແລະອ້າງຕົວຕໍ່ ທ່ານສອດແນມວ່າ ຂ້ານ້ອຍຊື່ນາຍຄຳຈັນ ຂ້ານ້ອຍຈຶ່ງຂໍອາສາເປັນຜູ້ນຳທາງໄປສືບສວນ ເຣືອງລັກພຣະພຸທຮູບສັກສິດດັ່ງທີ່ທ່ານສອດແນມຮູ້ຢູ່ແລ້ວ”.² 50

“ຂ້ານ້ອຍໄດ້ພາພວກສອດແນມໄປທີ່ພຣະບາດໂພນສັນຊຶ່ງເປັນທີ່ປ່ຽວນັ້ນ ເພື່ອມຸ່ງ ໝາຍຈະຂ້າທ່ານສອດແນມແລະພນັກງານໃຫ້ຕາຍທັງສອງ.³ ແຕ່ວ່າຍ້ອນຄວາມສັກສິດ ຂອງພຣະພຸທຮູບ ອີງທີ່ຂ້ານ້ອຍລັກໄປນັ້ນ ຈຶ່ງບັງເອີນໃຫ້ນາຍທອງຜູ້ທຸຈຣິດຖືກຟັນຈາກມີ ຂ້ານ້ອຍເອງ ໃນທ່າມກາງຄວາມມືດ ໂດຍຂ້ານ້ອຍແນ່ໃຈວ່າແມ່ນຕົວທ່ານສອດແນມ. ຂ້າ

2. ລະຍະ interval or period of time; ອ້າງຕົວ "to assert"; see Grammar Notes, Chapter Eight, for explanation of the use of ຕໍ່ following this term.

3. ປ່ຽວ deserted, abandoned, isolated.

ນ້ອຍຮູ້ສຶກຕົວແລ້ວວ່າພຣະພຸດທະເຈົ້າ ໄດ້ບັນດົນໃຫ້ນາຍທອງມາທີ່ນັ້ນເພື່ອຮັບເຄາະກັມໃນ
ການກະທຳຜິດອັນໜັກຂອງຕົນ.”⁴

51

“ເພາະເຫດໃດພຣະພຸດທະບຸກຄົນສັກສິດ ຈິ່ງໄດ້ມາຕົກຢູ່ນຳຂ້ານ້ອຍ? ເມື່ອພຣະ
ພຸດທະບຸກຄົນໄດ້ຖືກລັກມາແລ້ວ ນາຍທອງກໍເອົາຕິດຕົວໄປນຳສເມີ. ເວລາພວກສອດ
ແນມກວດຄົ້ນເບິ່ງນາຍທອງທີ່ຖືກຂ້າຕາຍແລ້ວນັ້ນ, ບໍ່ເຫັນພຣະພຸດທະບຸກຄົນຢູ່ນຳຜູ້ຕາຍ ເພາະວ່າ
ລາວໄດ້ເອົາໄວ້ຫລືບເສື້ອຫຼອງໃນຊຶ່ງຫຍິບຢ່າງລະອຽດ.⁵ ການກວດຄົ້ນກໍທຳກັນຢ່າງຟ້າວ
ຟັ່ງບໍ່ໄດ້ລຸບຄຳຢ່າງຄັກແນ່. ໃນເວລາທີ່ພວກສອດແນມລົງໄປໃນຊຸມປະໃຫ້ຂ້ານ້ອຍເຝົ້າສົບ
ຢູ່ນັ້ນ ຂ້ານ້ອຍຄຳເບິ່ງເສື້ອຜູ້ຕາຍເຫັນວ່າມີພຣະພຸດທະບຸກຄົນຢູ່ໃນຫລືບເສື້ອ ຈິ່ງໄດ້ຖອດໄໝຫຍິບ
ອອກ ເອົາພຣະພຸດທະບຸກຄົນມາໄວ້ນຳຂ້ານ້ອຍ ແລ້ວຂ້ານ້ອຍກໍຫລົບໜີໄປທາງບ້ານທວຍ.
ລະຫວ່າງທາງຂ້ານ້ອຍໄດ້ກິ່ງໂຄ້ນຕັນທາງໄວ້ເພື່ອໃຫ້ເກີດອຸບັດຕິເຫດແລະບໍ່ໃຫ້ພວກສອດ
ແນມນຳຫາຕົວຂ້ານ້ອຍໄດ້.”⁶

52

“ສ່ວນເງິນເຈັ່ງໃບຊາວກີບຫ້າໃບທີ່ໄດ້ກວດເຫັນຢູ່ນຳຂ້ານ້ອຍນັ້ນ ແມ່ນເງິນຄ່າຈ້າງຊຶ່ງ
ນາຍທອງໄດ້ຈ່າຍໃຫ້ຂ້ານ້ອຍຫລັງທີ່ໄດ້ລັກພຣະພຸດທະບຸກຄົນມາແລ້ວ.”

53

“ຂ້ານ້ອຍຮູ້ສຶກຕົວວ່າຈະຖືກຈັບ ຂ້ານ້ອຍຈິ່ງກຽມຕົວຈະຫລົບໜີຂ້າມຟາກໄປ ແຕ່ໜີບໍ່
ພົ້ນຍ້ອນຄວາມສັກສິດຂອງພຣະພຸດທະບຸກຄົນທີ່ໃສ່ກັນແກ່ຄົນທຸກຈຸດນັ້ນຂ້ານ້ອຍ
ແລ້ວ.”⁷

54

4. ບັນດົນ to cause to happen; ຮັບເຄາະກັມ receive the [unfortunate] fruits or "just desserts";
ການກະທຳຜິດອັນໜັກຂອງຕົນ "the severe wrong action he had committed". ການກະທຳ is
"action" or deed.

5. ເສື້ອຫຼອງ undershirt; ຢ່າງລະອຽດ carefully, finely detailed

6. ຟ້າວຟັ່ງ to hurry, to hasten; ຄຳເບິ່ງ to touch, feel by hand.

7. ໜີບໍ່ພົ້ນ could not escape; could not get free; ແກ່ toward

ໂດຍນາຍສີນວນໄດ້ຮັບສາຣະພາບຕລອດຂໍ້ຫາ, ຈຳເລີຍຜູ້ນີ້ຈຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມຜ່ອນ
ຜັນບໍ່ໃຫ້ມີໂທດເຖິງປະຫານຊີວິດ; ສານໄດ້ຕັດສິນໃຫ້ນາຍສີນວນຖືກໂທດຈຳຄຸກທຳ
ການາສັບທຸກໝົດຊົ່ວຊົ່ວວາ.

55

8. ຜ່ອນຜັນ to make concessions, to give indulgences; ມີໂທດ guilty; ປະຫານຊີວິດ to be exe-
cuted; the death sentence; ສານ court of law; ສັບທຸກ entire (pronounced ສັບພະ). ໝົດຊົ່ວຊົ່ວວາ
for life; life sentence.

Chapter Nine Vocabulary

ຂອງລາຍນີ້ this sum total of objects

ຜົນປະໂຫຍດ benefit

ອຸບັດຕິເຫດ accident

ຮູ້ສຶກຕົວ realized, felt

ໃສ່ກັນ used

ຕລອດຂໍ້ຫາ everything [all articles or points of confession] that was
asked [of him]

ຖືກໂທດ to be punished, to be sentenced

ຈຳຄຸກ to be put in jail

Grammar Notes

ຊຶ້ງ and ອັນ

ຊຶ້ງ is a literary relative pronoun; that is, it always occurs in the form

[noun] ຊຶ້ງ [verb]

...where ຊຶ້ງ carries the meaning "which" or "who(m)"

Of course, ທີ່ normally serves this function in spoken Lao. Since this novel is indeed a written work, examples of the literary pronoun ຊຶ້ງ abound instead:

ປະທານຄນະກັນມມະການວັນນະຄະດີ ຊຶ້ງເວລານັ້ນໄດ້ເປັນກັມມະການໃນຄນະລາວໃຫຍ່ (Introduction paragraph 1)

"...the Literature Committee, which at that time was an important group in Laos..."

ພຣະບາດໂພນສັນ ຊຶ້ງເປັນທີ່ສັງຄ (Chapter Three, paragraph 11)

"...Phra Baat Phonxan, which is a quiet place..."

ທີ່ສຳຄັນຊຶ້ງເຮົາຄວນໄປ (Chapter Four, paragraph 16)

"...important places that we should go..."

ອົງນອນອົງນຶ່ງຊຶ້ງຍາວປະມານ 15 ແມດ (Chapter Four, paragraph 19)

"...a reclining Buddha image which was about 15 meters long..."

ອັງຕວນຊຶ້ງໝອບລົງແປະປາກຂຸມ (Chapter Five, paragraph 21)

"...Antoine, who was leaning against the edge of the hole..."

ພັບນຶ່ງຊຶ່ງຢູ່ໜ້າຕົ້ນມີຮູບສີ່ແຈມົນທົນ (Chapter Five, paragraph 27)

"...a notebook which had, on its cover, a design with four rounded corners..."

ປາກຕິຊັງໄດ້ຈັບຕົວຜູ້ຮ້າຍຊຶ່ງບໍ່ພຍາຍາມຂັດຂຶ້ນປະການໃດເລີຍ (Chapter Seven, paragraph 41)

"The paramilitary soldiers captured the villain, who didn't offer any sort of resistance at all."

ອັນ is a bit more complex. It's also (apart from its "regular" function as 1) "generic classifier" and 2) conversational hesitation particle [i.e. what you say when you can't think of the name for something]) a primary literary device, but functions in several--albeit related--ways:

ອັນຊົ່ວຮ້າຍ (Introduction paragraph 2)

"...that which is bad;" "the bad..."

ອັນຈະພາໃຫ້ເຮົາພລາດຄວາມຄາດໝາຍຂອງເຮົາ (Chapter Two, paragraph 5)

"...the knowledge of which will cause our intentions to be revealed..."

ອັນເປັນທີ່ນັບຖືຂອງຊາວລາວເຮົາ (Chapter Four, paragraph 18)

"...which is an object of worship among we Lao..."

As you can see, it's hard to nail down a specific definition of what ອັນ

does in these examples, but hopefully you can begin to get a sense of it...as you can see, "which" usually comes into play in the English translation of the term's use, but it's more of a "that which" than the relative pronoun function that ຊຶ່ງ serves.

This example is a bit more complex still:

ການກະທຳຜິດອັນໜັກຂອງຕົນ (Chapter Nine, paragraph 51)

"...his own serious misdeeds..."

Technically, ອັນ could be omitted from the above sentence, and the meaning wouldn't be damaged...but the stylistic quality of the sentence would certainly suffer. As with many aspects of Lao grammar, over time, seeing more and more examples of this usage of ອັນ, you'll begin to get a much better "feel for it".

Exercise

Based on the information in the villain's confession in Chapters Eight and Nine, write another "news story": this time, your topic is the capture of the thief of the sacred Buddha image and the light shed on the crimes by his confession. You can quote him here and there in your story, but the main purpose of this exercise is not to copy the villain's words, but rather to reconfigure the concepts and events in his confession from a different, more detached perspective typical of news writing (as opposed to his personal account of the story in the novel). Since this story is definitely related to the story of the finding

of the body of the main villain's accomplice that you wrote earlier, you might want to quote and refer back to your own previous "journalistic investigation" on that story. The full article should be about four to five paragraphs long.